

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 701 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Ertrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

26 januar 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EEC, 86/363/EEC og 90/642/EEC om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn, i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet 1. 2. / Fødevaredirektoratet, FA02

J.nr.: 1997-4113-0029

Den 25. januar 2001

ANG/HFB/MKO

LFM 0480

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EEC, 86/363/EEC og 90/642/EEC om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn, i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager.

Dokument Sanco/2757/00 rev 1

Forslaget forventes sat til indikativ afstemning i Den Stående Komité for Plantesundhed den 1.- 2. februar 2001. Det vurderes, at der er et kvalificeret flertal for forslaget. Efter den indikative afstemning skal forslaget notificeres overfor verdenshandelsorganisationen WTO. Der foretages herefter endelig afstemning i Den Stående Komité for Plantesundhed.

Forslaget behandles i en III a-procedure. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Forslaget fastsætter fælles midlertidige EU-grænseværdier for restindholdet af pesticid fluroxypyr i alle fødevarergrupper. Vedtagelse af forslaget indebærer et højere tilladt restindhold af fluroxypyr i nyre og korn i forhold til gældende midlertidige danske grænseværdier. For alle øvrige fødevarergrupper indebærer forslaget, at der som noget nyt vil blive sat et præcist loft for det tilladte restindhold af fluroxypyr.

Forslaget vil ikke berøre det faktiske restindhold af fluroxypyr i dansk producerede afgrøder, da danske producenter fortsat skal følge de betingelser for god landbrugsmæssig praksis (GAP), som er fastsat af Miljøstyrelsen for anvendelse i Danmark af pesticidprodukter med aktivstoffet fluroxypyr.

Kommissionen og Fødevaredirektoratet har på grundlag af data om den faktiske pesticidanvendelse og befolkningens faktiske indtag af pesticidrester vurderet, at der ikke er anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder ved forslagets grænseværdier. Der er i den sundhedsmæssige vurdering taget hensyn til, at mennesker også indtager andre produkter med andre pesticider.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget med de eventuelle sundhedsmæssigt acceptable ændringer, som måtte følge af de afsluttende forhandlinger i Den Stående Komité for Plantesundhed, idet man arbejder for, at forslagets grænseværdier for nyrer og korn reduceres til det danske niveau.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet 1. 2. / Fødevaredirektoratet, FA02

J.nr.: 1997-4113-0029

Den 25. januar 2001

ANG/HFB/MKO

LFM 0480

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens direktiv om ændring af bilagene til Rådets direktiv 86/362/EEC, 86/363/EEC og 90/642/EEC om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn, i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse og på og i visse produkter af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager.

Dokument Sanco/2757/00 rev 1

Resumé

Der er tale om et forslag, der fastsætter fælles midlertidige EU-grænseværdier for restindholdet af pesticidet fluroxypyr i alle fødevarergrupper. Forslaget er en del af gennemførelsen af EU's pesticidprogram, som indebærer, at alle pesticider i EU vil blive sundheds- og miljømæssigt vurderet efter de samme fælles kriterier. Der vil desuden i alle medlemslande gælde fælles grænseværdier for det maksimalt tilladte restindhold af pesticider i fødevarer.

Samtlige grænseværdier i forslaget er sundhedsmæssigt acceptable. Grænseværdierne vil sætte et præcist loft for det tilladte restindhold af fluroxypyr i flere fødevarer end allerede omfattet af danske grænseværdier.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/2757/00 rev 1 af 15. november 2000 fremsendt forslag til fastsættelse af midlertidige EU-maksimalgrænseværdier for rester af pesticidet fluroxypyr i fødevarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i:

- Artikel 10 i Rådets direktiv 86/362/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på korn.
- Artikel 10 i Rådets direktiv 86/363/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for indholdet af pesticidrester i og på levnedsmidler af animalsk oprindelse.
- Artikel 7 i Rådets direktiv 90/642/EØF om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester på og i visse produkter –af vegetabilsk oprindelse, herunder frugt og grøntsager samt
- Artikel 4(1)f i Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget behandles i en III a-procedure i Den Stående Komité for Plantesundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen oplyser, at harmoniserede grænseværdier for indhold af pesticidrester i fødevarer fastsættes af hensyn til forbrugernes sundhed og samhandlen i Fællesskabet. Forsigtighedsprincippet må bringes i anvendelse ved fastsættelse af grænseværdier for restindhold, når der ikke findes godkendte anvendelser af pesticiderne i marken.

Formål og indhold

Fluroxypyr er et aktivstof, der anvendes til ukrudtsbekæmpelse i frugtplantager og til behandling af æbler, oliven, løg, korn og kornprodukter, karse og græsser efter fremspiring.

Forslaget om maksimalgrænseværdier for restindhold af fluroxypyr i fødevarer er en del af EU's pesticidprogram, der om nogle år skal munde ud i en fuldstændig regulering af samtlige pesticider i Fællesskabet.

EU's pesticidprogram indebærer, at alle pesticider med tiden vil blive sundheds- og miljømæssigt vurderet efter ens kriterier. Der vil desuden i alle medlemslande gælde fælles grænseværdier for det maksimalt tilladte restindhold af pesticider i fødevarer.

Direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler har til formål at opbygge en fælles EU-positivliste over de aktivstoffer, der må indgå i plantebeskyttelsesmidler. Aktivstoffer, som er fundet acceptable på grundlag af videnskabelig dokumentation, optages på den fælles positivliste i bilag I til direktiv 91/414. Stoffet fluroxypyr blev optaget på bilag I til direktiv 91/414 i marts 2000 ved Kommissionens direktiv 2000/10/EF. Miljøstyrelsen repræsenterer Danmark i forhandlinger om optagelse af stoffer på bilag I til direktiv 91/414.

Kommissionen er efter optagelse af fluroxypyr på bilag I til direktiv 91/414 forpligtet til at fremsætte forslag om en fælles grænseværdi for restindhold af stoffet i fødevarer. Grænseværdierne i forslaget er fastlagt ud fra såvel en streng sundhedsmæssig vurdering som krav om effektiv pesticidanvendelse i god landbrugsmæssig praksis (GAP).

Forslaget om grænseværdier for fluroxypyr harmoniserer en række nationale midlertidige maksimalgrænseværdier, der er fastsat i enkelte medlemsstater i forbindelse med nationale godkendelser af plantebeskyttelsesmidler med indhold af fluroxypyr. Det følger af det retlige grundlag for EU's pesticidprogram, at de midlertidige nationale grænseværdier vil blive ophævet, når Fællesskabet vedtager fælles grænseværdier. De midlertidige danske grænseværdier for restindhold af fluroxypyr er 0,05 mg/kg for korn og majs, 0,1 mg/kg for nyrer og 0,05 mg/kg for andre animalske produkter – se i øvrigt afsnit om konsekvenser.

Forslaget fastsætter midlertidige grænseværdier for restindhold af fluroxypyr i samtlige fødevarergrupper (frugt og grønt, korn og animalske produkter):

- Der fastsættes en midlertidig fælles grænseværdi for restindholdet af fluroxypyr i byg, havre, rug, triticale (krydsninger) og hvede på 0,1 mg/kg og for nyrer på 0,5 mg/kg. De foreslåede grænseværdier for restindhold følger af krav om anvendelse af stoffet i henhold til god landbrugsmæssig praksis (GAP) og den sundhedsmæssige vurdering, som er udtrykt i det acceptable daglige indtag (ADI). Se nedenfor for mere om GAP og ADI.
- For alle andre vegetabiliske og animalske produktgrupper end byg, havre, rug, triticale (krydsninger), hvede og nyrer fastsættes for fluroxypyr en midlertidig fælles grænseværdi for restindholdet svarende til det laveste målbare niveau for en given analysemetode (LOD - lower limit of analytical determination). Grænseværdier på laveste målbare niveau fastsættes, hvor en godkendt behandling ikke vil give målbare restindhold, eller hvis der ikke er fremlagt data til en vurdering af restindhold i overensstemmelse med kravene i direktiv 91/414 for derved at beskytte forbrugerne mod restindhold fra anvendelser, der ikke er godkendt af myndighederne.

De midlertidige grænseværdier i forslaget vil blive permanente efter en periode, hvis medlemsstaterne ikke inden da i overensstemmelse med direktiv 91/414/EØF har notificeret andre midlertidige grænseværdier til Kommissionen.

Vedtages forslaget vil de fælles maksimalgrænseværdier for restindhold af fluroxyprer blive indføjet i bilagene til følgende direktiver:

- Rådets direktiv 90/642 – vegetabiliske produkter, herunder frugt og grøntsager
- Rådets direktiv 86/362 – korn og kornprodukter
- Rådets direktiv 86/363 – animalske produkter (restindhold fra fodermidler)

Kommissionen vurderer, at de foreslåede grænseværdier for det maksimale restindhold er sundhedsmæssigt acceptable. Kriterierne for EU's sundhedsmæssige vurdering af stoffet er fastlagt i direktiv 91/414 og følger de retningslinier, som er fastlagt af Verdenssundhedsorganisationen WHO.

Generel teknisk orientering

Det kan til orientering oplyses, at EU's optagelse af et pesticid på bilag I til direktiv 91/414 indebærer en streng vurdering af stoffet i forhold til menneskers og dyrs sundhed. Den sundhedsmæssige vurdering fører til fastlæggelsen af stoffets faregrænse NOAEL (No Adverse Effect Level). Dette niveau udtrykker det højeste indhold af pesticid, der netop ikke har skadelig effekt på sundheden.

Ud fra NOAEL fastsætter man et acceptabelt dagligt indtag for stoffet, ADI. ADI er den mængde af stoffet, som et menneske kan spise hver dag uden sundhedsmæssige betænkeligheder. Da man ønsker en stor sikkerhedsfaktor, bliver ADI'en typisk sat til at være en 100-del af faregrænsen.

En grænseværdi for restindhold af pesticid vil kun blive godkendt, hvis den fører til et indtag af pesticidet, som ligger under det acceptable daglige indtag.

Det kan til orientering oplyses, at GAP (Good Agricultural Practice) er et internationalt anerkendt princip for landbrugsproduktion, hvorefter man kun må anvende netop den mængde pesticid, der er nødvendig for at opnå den ønskede virkning i produktionen. Da landbrugsproduktion i høj grad er afhængig af klimatiske forhold, vil den mængde pesticid, der er nødvendig for at opnå den ønskede virkning i produktionen, variere naturligt mellem EU's medlemslande. GAP fastsættes i Danmark af Miljøstyrelsen ud fra en vurdering af mængden af pesticid, som er nødvendig for at opnå det ønskede formål (bekæmpelse af plantesygdomme og lignende), anvendeshyppighed og sprøjtefrist før høst. For nogle kombinationer af pesticider og produkter har Danmark en GAP, der ligger højt sammenlignet med andre EU-lande, for andre kombinationer har Danmark en lav GAP.

EU's fastlagte procedure for harmonisering af grænseværdier for restindhold af pesticider tager hensyn til det land, som har den højeste GAP og dermed det højeste restindhold af et givent pesticid. Det er således de højeste værdier af restindhold af pesticider, som bliver ophøjet til harmoniseret EU-maksimalgrænseværdier. Det er under betingelse af, at stoffet opfylder de fastlagte kriterier for godkendelse af pesticider, og at restindhold som følger af en anvendelse i henhold til højeste GAP ikke fører til en overskridelse af det acceptable daglige indtag for det pågældende pesticid.

Det bemærkes, at danske landmænd skal følge den nationalt fastsatte GAP i anvendelse af pesticider, uanset at EU's grænseværdier for restindhold af pesticider i de færdige produkter måtte give mulighed for en større anvendelse af pesticider i produktionen. Forslaget ændrer derfor ikke ved restindholdet i danske landbrugsprodukter.

Endelig kan det til orientering oplyses, at pesticider kun må indgå i landbrugsproduktionen, hvis deres specifikke anvendelse er godkendt. Godkendelse til anvendelse på en afgrøde medfører således ikke ret til anvendelse på andre afgrøder. For de anvendelser, som et pesticid er forbudt til eller endnu ikke godkendt til, bliver maksimalgrænseværdien for restindhold af det pågældende pesticid sat til LOD (lower limit of analytical determination). LOD er udtryk for det lavest målbare niveau med en given analysemetode. Grænseværdien bliver ikke sat til et absolut nul, da dette i en analytisk og kontrolmæssig sammenhæng ikke giver mening, hvis målemetoden ikke kan påvise helt ned til det absolutte nul.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Der er i pesticidbekendtgørelsen fastsat danske midlertidige maksimalgrænseværdier for stoffet fluroxypyr i korn, majs, nyre og andre animalske produkter i henhold til direktiv 91/414/EØF.

Restindhold af stoffet i andre produkter er omfattet af den generelle bestemmelse i § 7, stk. 2, i fødevarerloven (lov nr. 471 af 1. juli 1998), hvilket indebærer, at de ikke må forekomme i et restindhold, der på baggrund af en sundhedsmæssig vurdering kunne være betænkeligt.

Konsekvenser

Vedtages forslaget, kan det implementeres ved ændring af pesticidbekendtgørelsen. Forslaget har ingen statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Kommissionen og Fødevaredirektoratet har på grundlag af data om den faktiske pesticidanvendelse og befolkningens faktiske indtag af pesticidrester vurderet, at forslagets grænseværdier ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Der er i den sundhedsmæssige vurdering taget hensyn til, at mennesker også indtager andre produkter med andre pesticider.

Vedtagelse af forslaget indebærer et højere tilladt restindhold af fluroxypry i nyrer og korn i forhold til gældende midlertidige danske grænseværdier. For alle øvrige fødevarergrupper indebærer forslaget, at der som noget nyt vil blive sat et præcist loft for det tilladte restindhold af fluroxypry.

Forslaget vil ikke berøre det faktiske restindhold af fluroxypry i dansk producerede afgrøder, da danske producenter fortsat skal følge de betingelser for god landbrugsmæssig praksis (GAP), som er fastsat af Miljøstyrelsen for anvendelse i Danmark af pesticidprodukter ned aktivstoffet fluroxypry.

Høring

Forslaget er sendt i høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg samt en bredere kreds af organisationer.

Dansk ErhvervsGartnerforening, Landbrugsraadet, De Samvirkende Købmænd og Hotel-, Restaurant- og Turisterhvervets Arbejdsgiverforening (HORESTA) har ingen bemærkninger til forslaget.

Økonomaforeningen udtaler, at man generelt er i mod pesticider i fødevarer. Danmark bør arbejde for helt at undgå pesticider. I det foreliggende forslag er der tale om, at beskyttelsesniveauet trods alt øges. Økonomaforeningen vil derfor ikke modsætte sig forslaget.

SID er af den opfattelse, at der i alle former for fødevarer og foderstoffer ikke må forefindes nogle former for pesticidrester. SID anbefaler, at der arbejdes for, at der ikke forefindes pesticidrester i fødevarer eller foderstoffer, men hvis dette ikke er muligt, at restindholdet er så lavt som muligt.

Forbrugerrådet ønsker, at grænseværdierne for det maksimalt tilladte restindhold af pesticider i fødevarer bliver sat så lavt som muligt. Man bør derfor på længere sigt arbejde for, at god landbrugsmæssig praksis effektiviseres, så restindholdet i fødevarer bliver lavere. Forbrugerrådet forventer, at grænseværdierne i forslaget ikke berører et indtag af frugt og grønt, der er i overensstemmelse med regeringens anbefa-

linger om 600 g frugt og grønt om dagen. Derudover har Forbrugerrådet ikke bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om forslaget den 22. januar 2001.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.